

Medved' hnedý

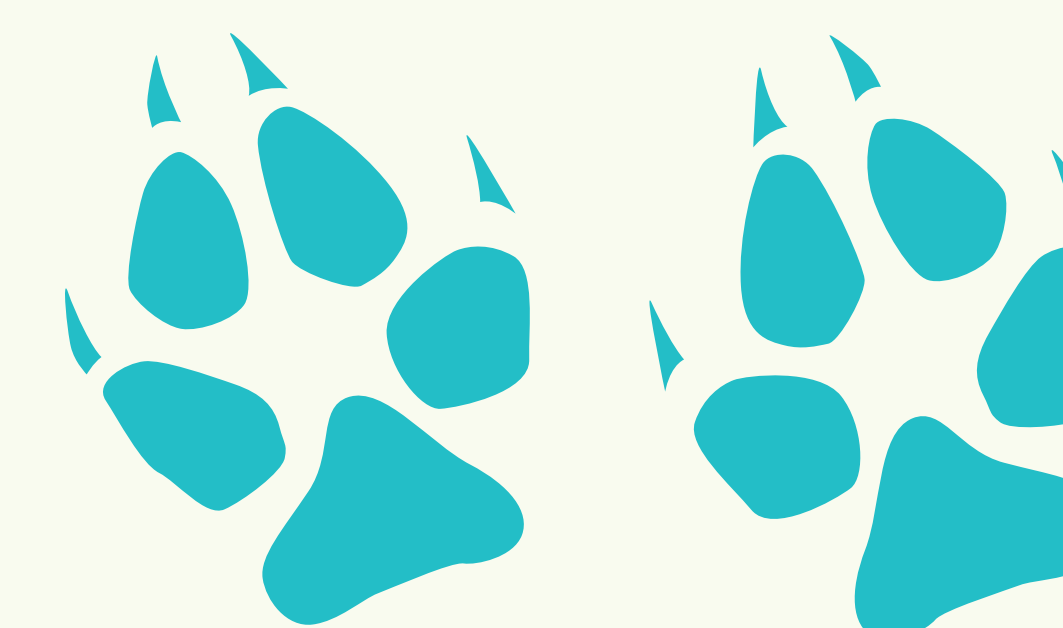
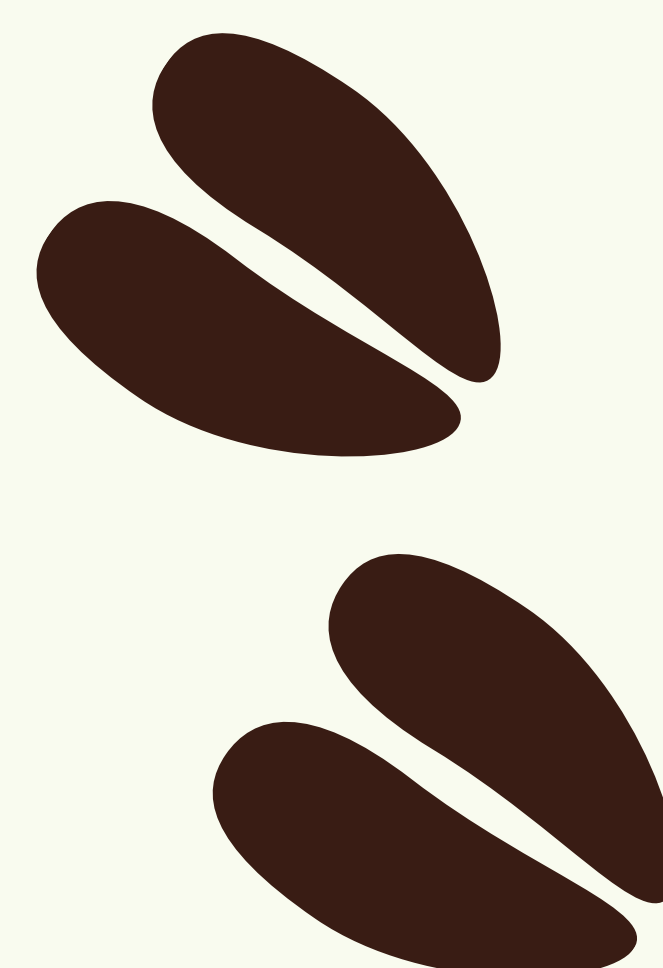
Vlk dravý

Rys ostrovid

Líška hrdzavá

PRÍRODA KARPÁT OČAMI DETÍ

CICAVCE

Vieš o tom, že sme príbuzní s opicami. Ale vieš aj to, že sme spríbuznení s netopiermi, medved'mi, ježkom a inými tvormi? Všetci patríme medzi **cicavce** a niektoré vlastnosti máme spoločné. Cicavce majú vlasy, chlpy prípadne kožušinu. Až na niektoré výnimky rodia živé mláďatá a krmia ich mliekom. Medzi naše najväčšie suchozemské cicavce patria medved', jeleň, diviak ...Všetky cicavce sú teplokrvné živočíchy. Obývajú všetky úrovne Zeme.

Netopiere lietajú vo vzduchu, veverice skáču v korunách stromov, vlci behajú po lesoch, krtkovia sa schovávajú v zemi, bobry žijú vo vode.

Svet cicavcov je aj našim svetom. No na každom kontinente sa vyvinuli iné druhy cicavcov, ktoré sa prispôbili prírode v ktorej žijú.

AKTIVITA:

NEZBEDNÉ ZVIERATKA NÁM POŠLIAPALI TABUĽU.
SKÚS ZISTIŤ, KTORÉ TO BOLI. POZNÁŠ ICH STOPY?

POMÔCKA:
FARBA STÔP ZVIERAT SA ZHODUJE S FARBOU PÍSM A ICH MENÁ

Bobor vodný

Jeleň lesný

Veverica obyčajná

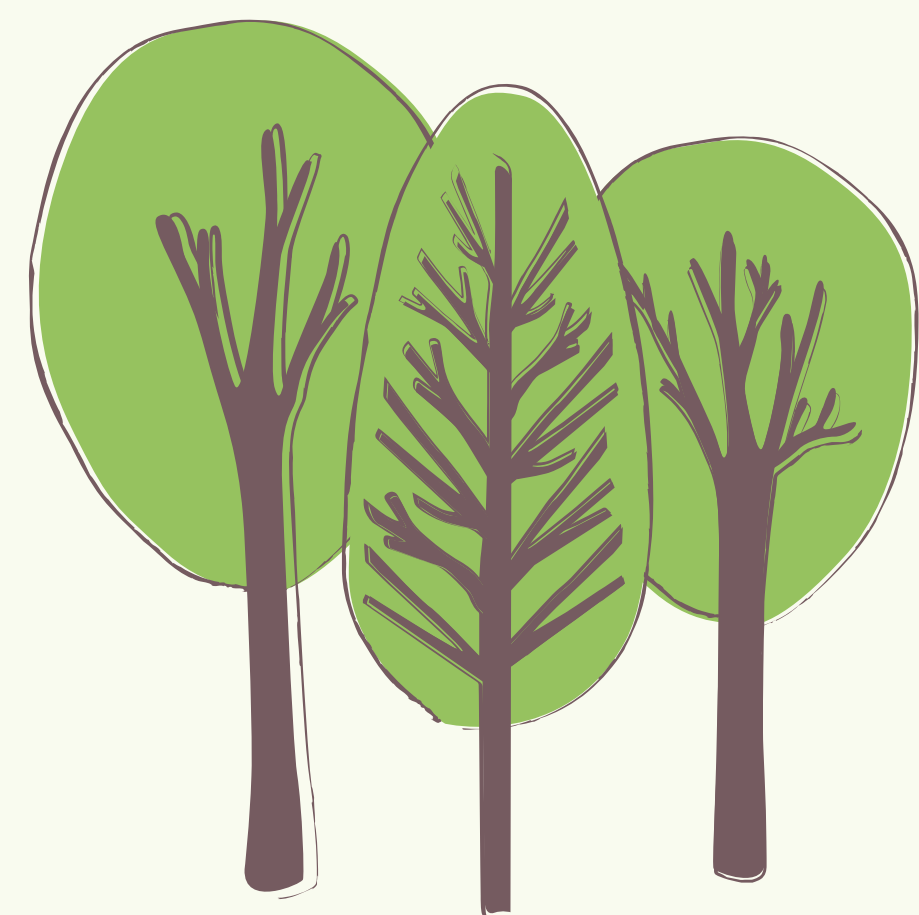
Diviak lesný

Jazvec lesný

Zajac poľný

PRÍRODA KARPÁT OČAMI DETÍ

VTÁKY

Vtáky majú 3 znaky, ktorými sa odlišujú od ostatných zvierat - perie, duté kosti a zobáky. Perie zlepšuje letové vlastnosti krídel a chráni telo vtáka pred teplom a chladom. Duté kosti odľahčujú vtáčie telo, aby bolo ľahšie na lietanie. Zobáky rôznych tvarov sú prispôsobené na prijímanie potravy, ako sú semienka alebo mäso. Hniezda a vajcia. Vtáky nerodia živé mláďatá ako cicavce. Namiesto toho znášajú vajcia s tvrdou škrupinou a potom ich zahrievajú tak, že na nich sedia. Po niekoľkých týždňoch sa z vajčiek liahnu mláďatá. Väčšina vyliahnutých mláďat vtákov je takmer bezmocná. Nemajú perie a spočiatku ani nevidia. Pokiaľ im nenarastie perie, ležia a mrvia sa v hniezde, kde ich kŕmi a chráni jeden alebo obaja rodičia.

Najmenším vtáčikom v našej prírode je drobný spevavec oriešok hnedý, naopak najväčším vtákom je drop fúzatý.

AKTIVITA:

POHYBUJ SA AKO VTÁKY. POKÚS SA NAPODOBNIŤ SKUPINY VTÁKOV Z TABULE.

POMÔCKA:

KURY - NAPODOBNI KURY AKO HRABÚ A ĎOBÚ.
SOVY - POKÚS SA NEHYBAŤ OČAMI ALE OTÁČAŤ CELÚ HLAVU A POPRITOM HUKAŤ HÚHÚ.
DRAVCE - ROZTIAHNI "KRÍDLA" A "LEŤ" NAJRYCHLEJŠIE AKO DOKÁŽEŠ. SKÚS AJ KRÚŽIŤ OKOLO KORISTI.
ĎATLE - NÁJDI SI KAMIEŇOK A POKÚS SA NIM "TUKAŤ" DO STROMU.
BRODIVCE - RUKAMI UROB ZOBÁK A KLOPKAJ NIM. ZAPOJ DĹHÉ NOHY A DVIHAJ KOLIEŇKA AKO BOCIAN.

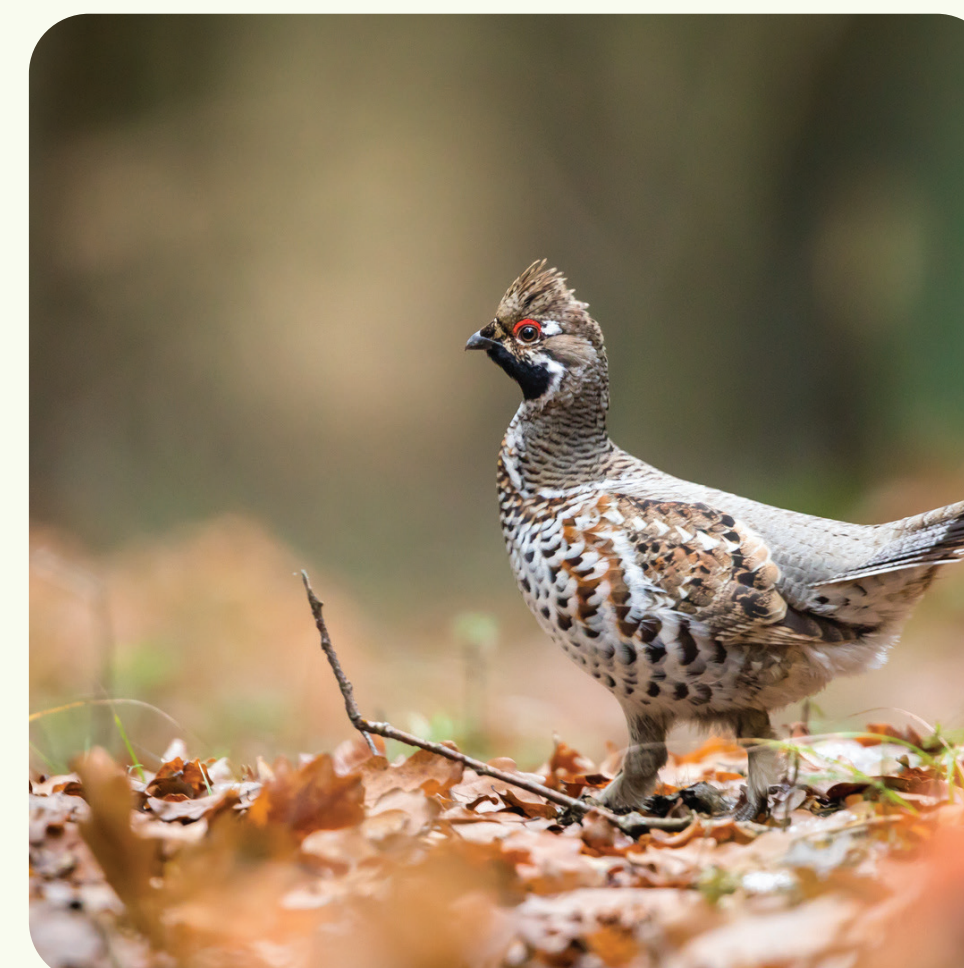

INTERREG V-A
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

KURY

Jariabok hôrny

Hlucháň hôrny

Tetrov holniak

Máte doma kury? Aj v lese žijú podobné vtáky, lesné kury. Majú silné hrabavé nohy a zobák ktorý im pomáha pri kŕmení sa. Pochutnajú si na púčikoch, vetvičkách, ihličkách, čučoriedkach, či hmyze. V prírode je ich už veľmi málo. Potrebujú našu ochranu, aby prežili.

Myšiarka ušatá

SOVY

Kuvičok vrabčí

Sovy sú vybavené silnými pazúrami, ostrým sluchom a bystrým zrakom. Lovia v noci, majú veľké oči, dobre vidia v šere. Títo vtáci nemôžu otáčať očami, aby zmenili smer pohľadu musia pohnúť celou hlavou. Žijú sa drobnými cicavcami, plazmi, hmyzom i vtákmi.

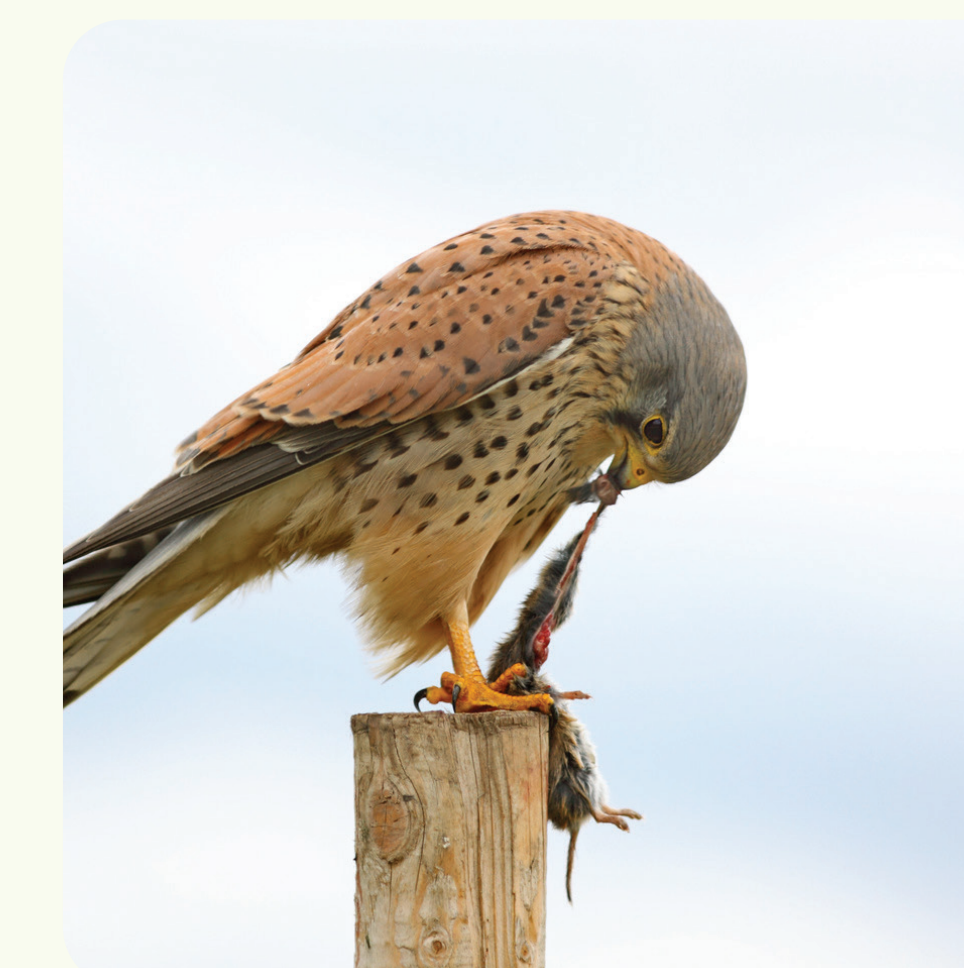

Sova lesná

Nazývame ich aj kráľmi oblohy. Sú najzdatnejšími vtáčimi lovcami. Pri love im pomáha perfektný zrak, silné krídla, veľké pazúre a silný zahnutý zobák. Z výšky sa vrhajú strmhlav dole na svoju korisť. Podľa svojej veľkosti tela dokážu uloviť od kamzíka po myš.

Orol kriľavý

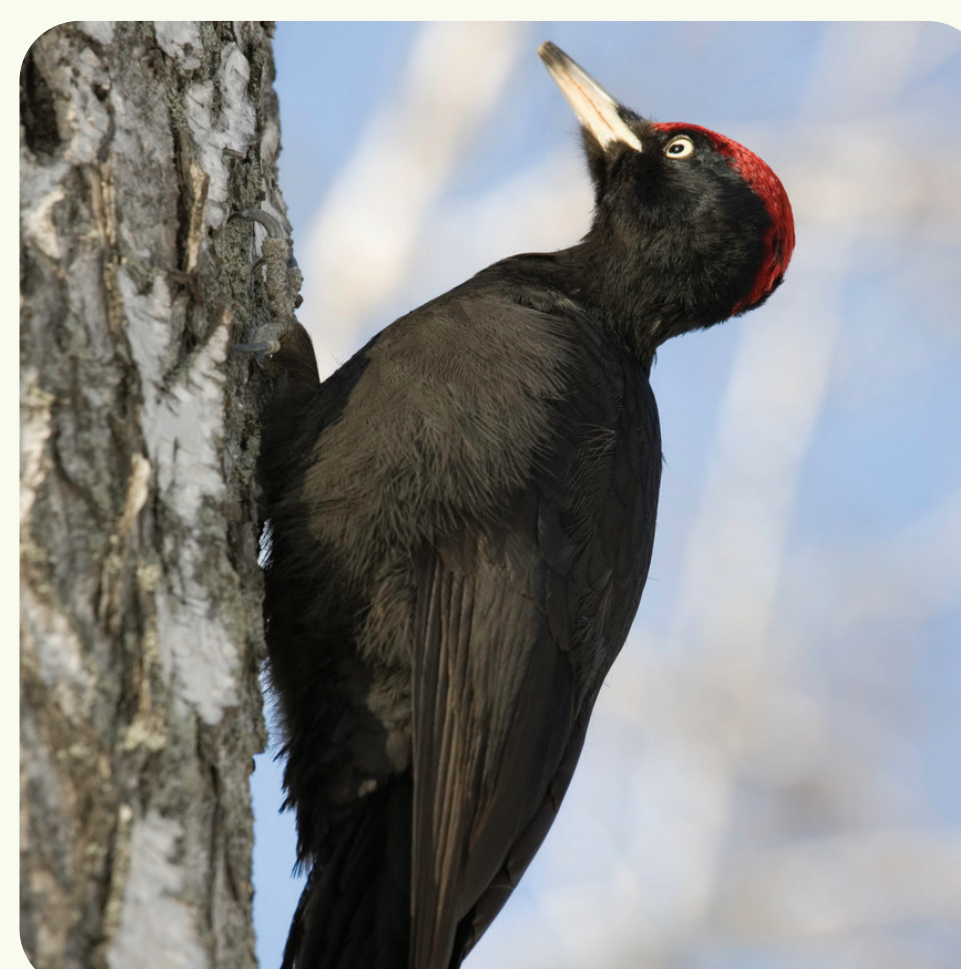

Sokol myšiár

Myšiak lesný

DRAVCE

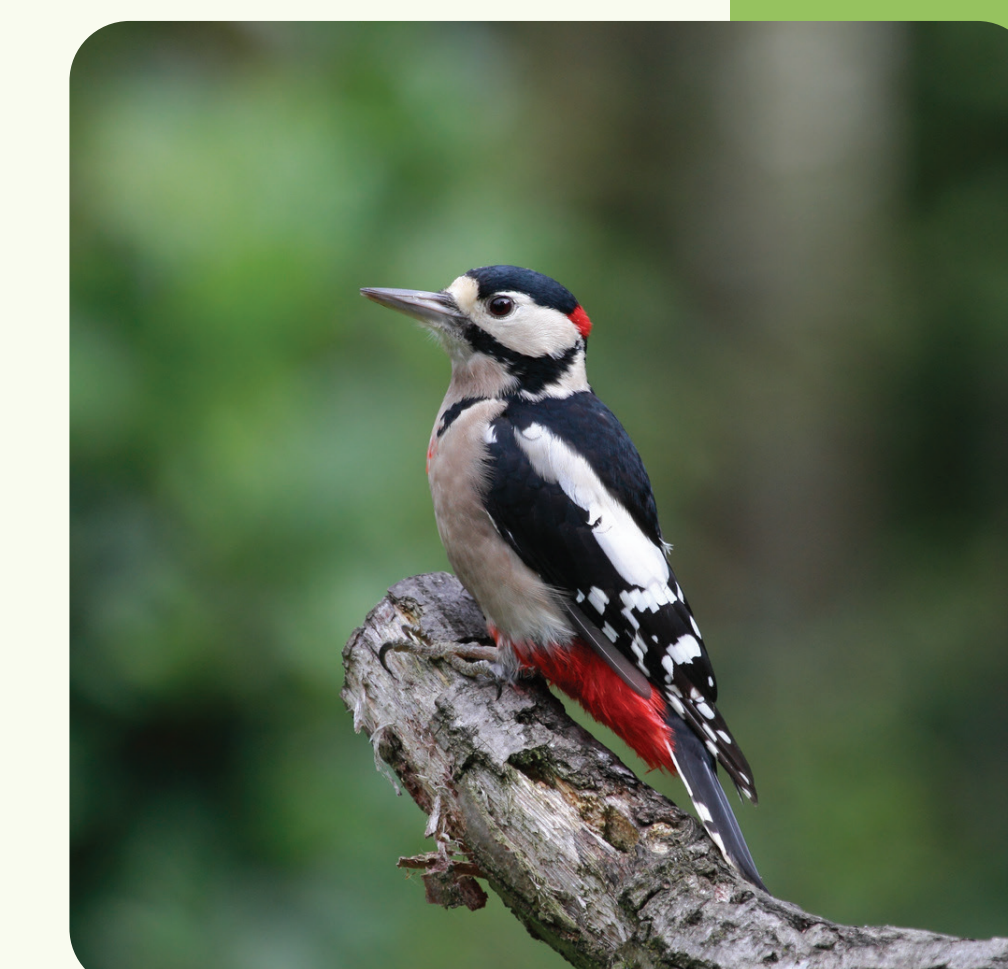
Tesár čierny

ĎATLE

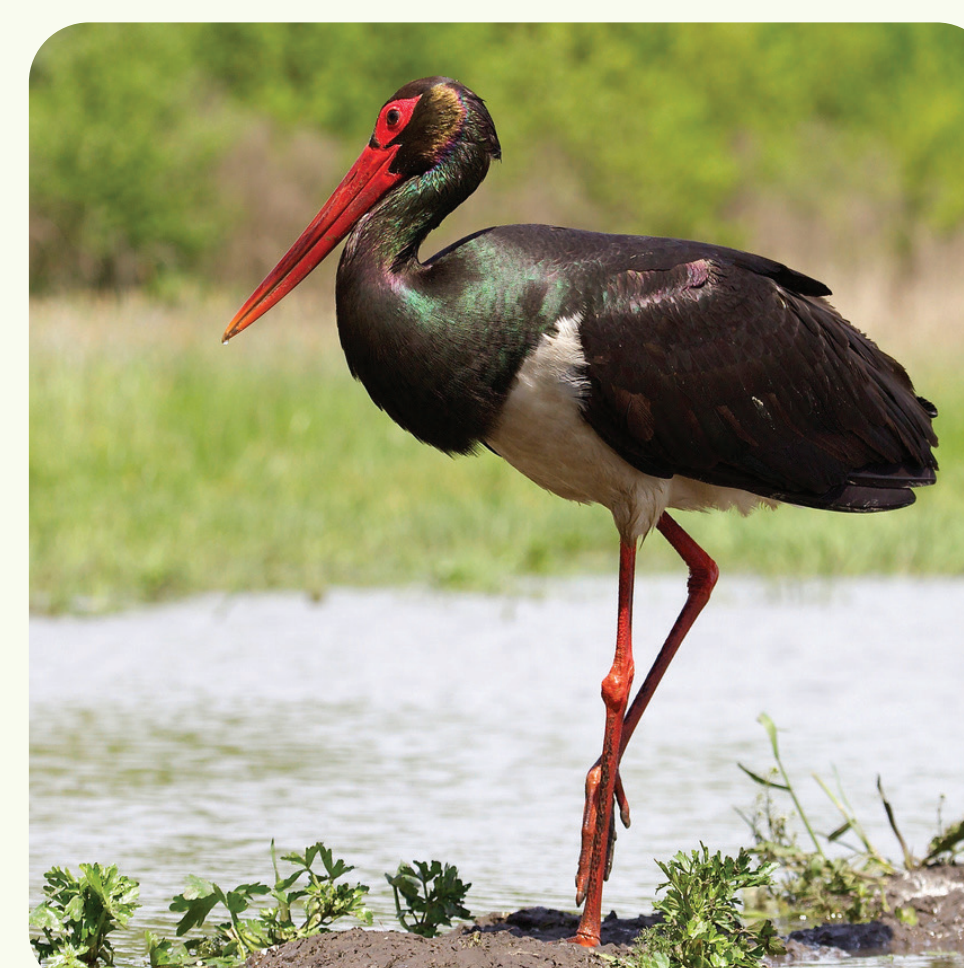
Žlna sivá

Videli ste už d'atľa? Sú to usilovné vtáky. Vyzobávajú hmyz žijúci pod kôrou stromu. Vyslúžili si výstižné meno "lekár lesa". Ďatle majú silný a ostrý zobák a dlhý jazyk, ktorým vyťahujú hmyz. Nestavajú si hniezda. Do stromu si vyďobú dutinu, v nej hniezdia.

Ďateľ veľký

BRODIVCE

Bocian čierny

Bocian biely

Volavka popolavá

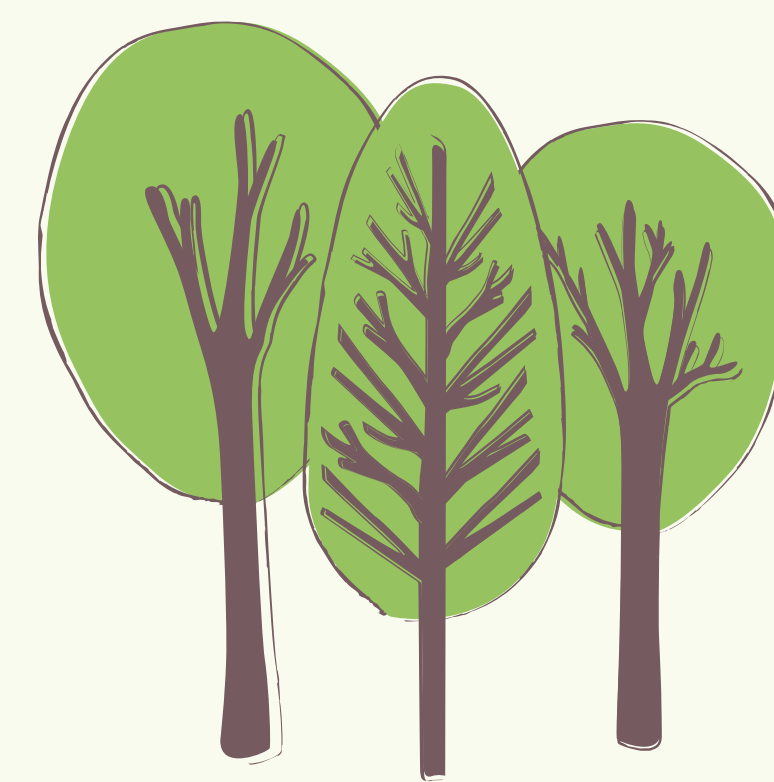
Sme veľké vtáky, ktoré môžete vidieť blízko vód. Máme dlhé nohy, krk a aj zobák. Takéto pretiahnuté časti tela nám pomáhajú loviť v plytkých stojatých vodách, riekach, či mláčkach. Máme radi žaby, mlok, ryby ale aj hľodavce. Stavíme si veľké hniezda.

Ropucha bradavičnatá

KVÁ KVÁ

Ropuchy sú naše najväčšie žabky. Ich koža je hrubá, majú na sebe bradavičky naplnené "jedovatou" tekutinou. Tým sa chránia pred nepriateľom. Kladú vajíčka v tvare reťazky. V čase rozmnožovania na jar nosí väčšia samička menšieho samca na svojom chrbte.

PRÍRODA KARPÁT OČAMI DETÍ

ŽABY

Žaby patria do skupinky zvierat, nazývanej obojživelníky. Svoj život prežívajú na rôznych miestach. Ich život začína vo vode, kde dospelá samička nakladie svoje vajíčka. Z tých sa po čase vyvinú drobné čierne žubrienky, ktoré sa postupne zmenia na žaby. Dospelé žabky môžeme nájsť na poliach, v lesoch, v mlákach Obľubujú vlhké prostredie. Na zimu sa žabky ukladajú na "zimný spánok", zahrabávajú sa do pôdy, či zalezú pod kamene. Tak prečkajú obdobie, kedy nemajú dostatok potravy.

AKTIVITA:
ZASPIEVAJME SI, AKO ŽABKY NA JAR V RYBNÍKU.
ROPUCHA, SKOKAN, KUNKA A ROSNIČKA SPIEVA
SVOJÍM JAZYKOM...

POMÔCKA:
PRIPOMEŇME SI S DEŤMI PESNIČKU "PRŠÍ, PRŠÍ". ROZDEĽME DETI DO ŠTYROCH SKUPÍN, NA ROPUCHY, SKOKANY, KUNKY A ŽUBRIENKY. DO KAŽDEJ ŽABACEJ SKUPINKY DAJME DVE PALIČKY, KTORÝMI BUDÚ O SEBA BÚCHAŤ A UDÁVAŤ RYTMUS PIESNE.
KAŽDÁ SKUPINKA ŽIAB SI NACVIČÍ PIESEŇ "PRŠÍ, PRŠÍ" VO SVOJOM ŽABACOM JAZYKU, A TO NÁSLEDOVNE:
ROPUCHY: KVAKVA KVAKVA
SKOKANY: KŘKŘ KŘKŘ
KUNKY: KUNKY KUNKY
ROSNIČKY: BREKE KEKE
NAKONIEC SI SPOLU VO SVOJICH JAZYKOCH ZASPIEVAJÚ PIESEŇ "PRŠÍ, PRŠÍ", TAK AKO TO ROBIA ŽABKY NA JAR VO SVOJICH RYBNÍKOCH.

Kunka žltobruhá

KUNKY KUNKY

Kunky sú veľmi vzácne žabky. Radi žijú v kalných mlákach a najmä na rašeliniskách. Sú to drobné žabky, ktoré majú jasno žlté bruško. V čase nebezpečenstva sa obrátia na chrbát a srazia sa farbou svojho brúška vystrašiť nepriateľa. Vajíčka kladú po jednom a uchytávajú ich na rastlinku.

Skokan hnedý

KŘ KŘ KŘ

Skokany dokážu doskočiť najďalej so všetkých našich žabiek. Majú stihle telo a hladkú kožu. V skoku im pomáhajú dlhé "chodidlá" na zadných nohách. Vajíčka kladú do vody. Tvoria kôpku s veľkým počtom jednotlivých vajíčok. Skúste sa na jar pozrieť do mláka.

Rosnička zelená

BRE KE KE

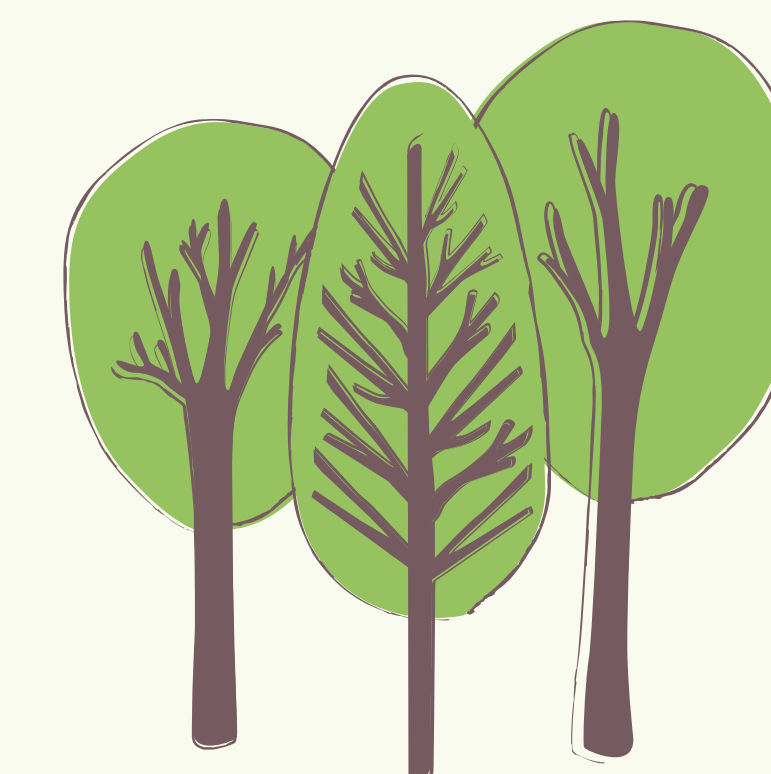

Rosničky sú malinké žabky krásnej zelenej farby so svetlým bruškom. Čez očka majú čierny pruh. Prsty na ich nožičkách sú ukončené lepiťmi vankúšikmi v tvare guľčiky. Tie im pomáhajú ležať do výšok na rastlinách. Voláme ich aj stromové žabky. Vajíčka kladú do jednej bublinky.

PRÍRODA KARPÁT OČAMI DETÍ

HMYZ

Lienka

Zlatoň

Lajniak

Čifruška

Bzdocha

Mravec

Nosánik

Lykožrút

Roháč

Včela

Čmeľ

Babôčka

Potápnik

Fúzač

Májka

Kobylka

Vážka

Šidlo

Hmyz je najrozmanitejší zo všetkých skupín zvierat. Existuje viac druhov hmyzu, ako druhov všetkých ostatných zvierat dohromady. Ich presný počet stále nieje istý. Neustále sú objavované nové druhy hmyzu. nie je ničím pozoruhodným - jednak čo sa týka počtu jednotlivých druhov hmyzu, ako aj počtu druhov hmyzu. Stačí že na jar vykukne slniečko a svet ožije. Drobné lietajúce stvorení, rozmanitých tvarov a všetkých možných farieb vylezú so svojich zimovísk. Ako vypadá hmyz? Medzi typické vlastnosti hmyzu patria: tri hlavné časti tela, tri páry nôh, dva páry krídel, zložené oči, zložené ústy, jeden pár tykadiel, malé telo.

AKTIVITA:
POSKLADAJ SI SVOJ OBLÚBENÝ HMYZ.

POMÔCKA:
AKO PRVÉ SI VYBER SVOJ OBLÚBENÝ DRUH HMYZU. DOBRE SI HO POPOZERAJ. AKÉ MÁ TELO, KOLKO MÁ NÔH, ČI MÁ DLHÉ TYKADLÁ... TERAZ SI SVOJ HMYZ POSTAV. POZBIERAJ RÔZNE PRÍRODNINY ZO SVOJHO OKOLIA - DRIEVKA, KAMENE, ŠÍŠKY, LISTY... NA ZEM ZNÁZORNI ZA POMOCI PRÍRODNIN SVOJ OBLÚBENÝ HMYZ.

PODOBY VODY

DÁŽĎ

HMLA

SNEH

ĽAD

VODA

POKLAD PADAJÚCI Z NEBA

Voda je najvzácnejšie čo na Zemi máme. Bez vody, by na svete nebol život. Rastliny by nedokázali rásť, zvieratká a ani ľudia žiť. Bez vody by uhynuli.

Akú vodičku máte radi? Čistú, pitnú?

Takáto vodička však nieje na svete všade. Ľudia vodu čoraz viac znečisťujú. Sú miesta na svete, kde ľudia nemajú čo piť, nemajú čím zaliať svoje rastlinky, či dať piť svojim zvieratkám. Voda je neskutočne vzácna a preto s ňou musí človek zaobchádzať citlivo. Šetriť ňou, neznečisťovať ju, zachytávať ju, rozumne ju využívať. Je tu pre všetkých, nielen pre ľudí, ale aj pre zvieratka a rastlinky...

AKTIVITA: ROZPRÁVAJ O VODIČKE

POMÔCKA:
POROZÚRAVAJTE SI O VODIČKE. PREČO JE TAKÁ VZÁCNÁ?
POVEDZTE SI ČO NAJVIAC NOVÝCH SLOV O VODE, UTVRTE SI SLOVNÚ ZÁSOBU. AKO: KVAPKA, SNEH, ĽAD...
MLÁKA, JAZERO, MORE, VODOPÁD...
PORZÝMŠLAJ KOMU POMÔŽEŠ KEĎ ZACHYTÍŠ VODIČKU, KTORÁ PADÁ Z NEBA? - POPOLIEVAM, NAPIJÚ SA ZVIERATKA, OCHLADÍ SA MI VZDUCH ...

HÁDANKA: KAM ZMIZNE VODA, KEĎ JU VYLEJEM NA ZEM?
SKUS POROZPRÁVAŤ, AKO BY SI JU OPÄŤ MOHOL DOSTAŤ DO FLEŠE. (KOLOBEH VODY)

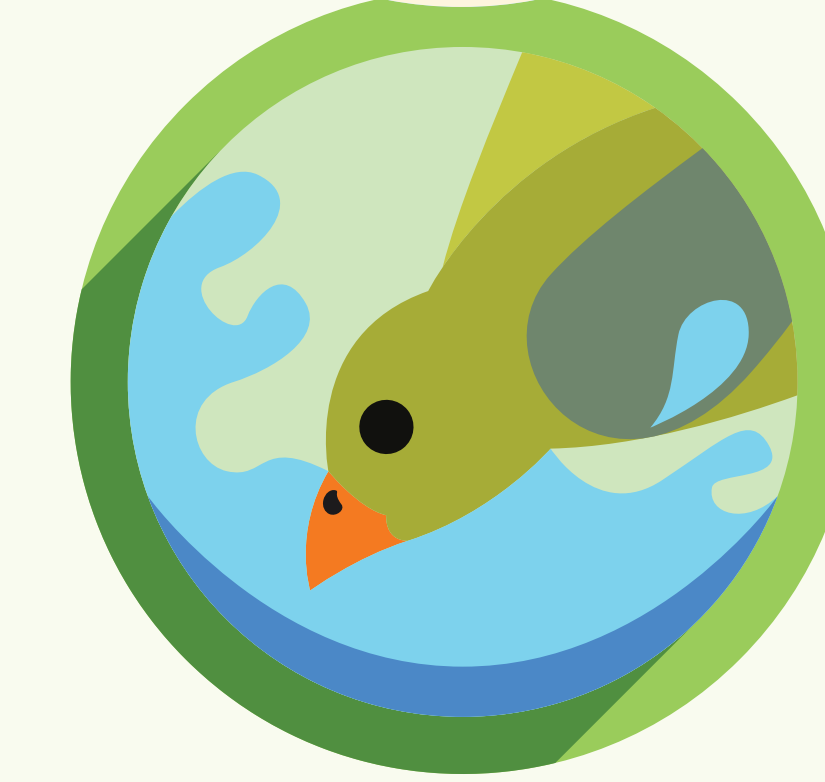
Kolobeh vody

Vodička v prírode koluje. Je všade okolo nás, akoby putovala. Často ju nevidíme, lebo má inú podobu. Je ako para. Keď slniečko zasvieti na vodu, tá sa zohreje a premení sa na neviditeľnú paru. Para je ľahučká a stúpa hore na oblohu. Tam sa hromadí a vytvára oblaky. Tie keď sa stretnú, začne z nich padať dážď, alebo sneh. Kvapky dažďa dopadnú na zem. Vsiaknu do pôdy, alebo odtečú riekou, či vytvoria kaluž. Zasvieti slniečko a všetko sa opakuje. Voda sa zmení na paru ... Takto voda putuje.

VODA V ZÁHRADE

DAŽĎOVOU VODU ZACHYTÍME DO SUDA A MÔŽEME NOU UMYŤ

MIŠTIČKA S VODOU MÔŽE BYŤ NAPÁJADLOM PRE VTÁČIKY

ZACHYTENOU VODOU POLIEVAME RASTLINKY

MLÁKA, ČI JAZIERKO MÔŽU BYŤ DOMOVOM ZABIEK, VÁŽOK A INÝCH ZVIERATIEK

